

Uitgave van de Regionale
Commissie Installatietechniek
Gelderland en omstreken

Secretariaat:
De Gaullesingel 39, 6716 LE Ede
Tel. 0318 - 64.00.53

Verder in dit nummer:

Nieuwe werkkleding voor toekomstige monteurs 't Brewinc	2
Examentijden Rijn IJssel College op internet	2
Kort nieuws:	2
• ESF Arnhem-Nijmegen	
• Vrijhavenproject	
Superday met windwijzers en schaatsbaan	3
Baan in Nederland voor Duitse monteurs	3
Allochtonen leren taal én installatievak bij RIJC en ROI	4

Belangrijke data in 2002:

- 30 oktober: jaarlijkse bijeenkomst RCI Gelderland e.o. voor docenten, bedrijven en praktijkopleiders, Sanadome, Nijmegen, 16.00 tot 21.30 uur
- 4 november: jaarlijkse bijeenkomst RCI Overijssel e.o. voor docenten, bedrijven en praktijkopleiders, Paleis Het Loo, Apeldoorn, 16.00 tot 21.30 uur

Redactie: bureau@batouwe.nl /
Anton van Grunsven

RCI - nieuws Gelderland

Onderwijs en bedrijfsleven naar Sanadome

Al drie keer eerder organiseerde de RCI Gelderland een informatiebijeenkomst voor praktijkleermeesters en docenten. Na de geslaagde ontmoeting in Burgers' Zoo in Arnhem, afgelopen najaar, staat op 30 oktober een bezoek aan het Nijmeegse Sanadome op het programma.

"Het doel is contact te maken tussen bedrijfsleven en onderwijsveld, met name de vmbo's en ROC's in de regio's Arnhem, Nijmegen, Doetinchem en Tiel", stelt RCI-voorzitter Arno Broere. "Het nevendoeel is de onderwijswereld te laten zien wat voor nieuws de techniek in petto heeft." Dat laatste is de reden dat dit keer gekozen is voor het Sanadome met zijn moderne installaties op het terrein van waterbehandeling, ven-

tilatie en stoom. Volgens Broere was de relatie tussen de onderwijswereld en het bedrijfsleven altijd wat afstandelijk. Door het informele karakter van de bijeenkomsten en de open informatie-uitwissel-

ing ("elkaar ook écht inlichten", zoals hij het uitdrukt) is de onderlinge verhouding al een stuk verbeterd. Het programma voor de ontmoeting in Sanadome maakt de RCI in september bekend. Voorafgaand aan een rondleiding komen er sprekers met actuele onderwerpen op het snijvlak van werk en scholing, zoals vorig jaar over de WAO en de instroom van jonge mensen in de branche. De bijeenkomst begint om 16.00 uur en eindigt rond 21.30 uur, "na de culinaire geneugten", aldus de RCI.

In Burgers' Zoo in Arnhem werd afgelopen najaar een rondleiding gehouden langs de waterinstallaties van de Ocean-hal.

Geheel in de sfeer van Burgers' Bush ontvingen de vrouwen een rieten waaijer en de mannen een jungle-hoed, hier rechts te zien bij RCI-secretaris Jan van Ooyhuizen.

Nieuwe werkkleding voor toekomstige monteurs 't Brewinc

De leerlingen van 't Brewinc poseren in hun nieuwe werkkleding. Geheel rechts docent René Hilgers. Naast hem ROI-manager Ron van Stralendorff van het ROI Achterhoek Rivierenland.

De leerlingen van de afdeling installatietechniek van vmbo-school 't Brewinc uit Doetinchem lopen er tegenwoordig tijdens de praktijklessen keurig verzorgd bij. Afgelopen najaar kregen ze officieel gloednieuwe overalls en veiligheidsschoenen aangeboden. Jan Peelen schonk namens groothandel Rensa de veiligheidsschoenen. Ron van Stralendorff gaf namens het bedrijfsleven, het scholingsfonds OLC en het ROI Achterhoek Rivierenland aan alle leerlingen een blauw-

gekleurde overall met op de achterzijde de opdruk "Installatietechniek". René Hilgers, docent op 't Brewinc, is zeer content met de kleding en de schoenen. "Ten eerste ziet het er allemaal verzorgd uit. Ten tweede moeten de leerlingen als ze stage lopen, voldoen aan de veiligheidsvoorschriften. En dat moeten ze natuurlijk op school al leren."

In de regio Doetinchem is het Samenwerkingsverband Installatiebedrijven

(SIB) actief. Deze bedrijven ondersteunen 't Brewinc met stageplaatsen voor leerlingen, het organiseren van docentenstages en het geven van gastlessen. Ook ondersteunen ze de school in materiële zin. Een werkgroep met vertegenwoordigers van ROI, OLC en SIB bepaalt waaraan de financiële bijdragen van de bedrijven worden uitgegeven. Zo is momenteel de nieuwe inrichting van het leslokaal op 't Brewinc aan de orde. Bij het SIB zijn 23 bedrijven aangesloten.

Examentijden Rijn IJssel College op internet

Leerlingen Installatietechniek van het Rijn IJssel College in Arnhem kunnen hun examentijden voortaan op internet opzoeken. Via de site van de afdeling Werktuigbouwkunde kunnen ze exact zien hoe laat ze bij een volgend examen worden verwacht.

"We hadden altijd een lijst met tijden in de gang hangen, maar dan nóg werd ik 's ochtends gebeld met de vraag: 'Meneer, hoe laat heb ik examen?' Dat werd ik spuugzat", zegt opleidingscoördinator en initiatiefnemer Jan van Hest.

"Bovendien: we hebben een homepage, dus waarom zouden we die niet gebruiken?"

De opleidingen installatietechniek op het Rijn IJssel College zijn modulair opgebouwd en dermate flexibel dat leerlingen het gehele jaar door op de school kunnen instromen. Door deze werkwijze kunnen de leerlingen vanaf komend schooljaar ongeveer elke drie weken examen doen in de door hen aangegeven modules. Via internet kunnen ze vervolgens nagaan

hoe laat ze op de aangegeven dag worden verwacht. Ook werkgevers kunnen via www.rijc.nl de informatie opzoeken. Zo weten ze wanneer ze hun leerlingmonteurs, zelfs bij grote werkdruchte, toch even moeten missen. Leermeesters kunnen de site bezoeken voor informatie over de diploma-uitreikingen die vier keer per jaar plaatshebben. Overigens kan niet iedereen zo maar bij de informatie komen. De gebruikers moeten namelijk eerst een gebruikersnaam en wachtwoord invoeren.

Kort nieuws

ESF Arnhem-Nijmegen

Na 6 jaar is er in de regio Arnhem-Nijmegen een eind gekomen aan branchescholingsprojecten in de installatietechniek, gesubsidieerd door het Europees Sociaal Fonds (ESF). In die periode hebben zo'n 800 medewerkers van 26 bedrijven scholing gevolgd. Aan subsidies legde het ESF hiervoor 312.000 euro op tafel (688.000 gulden). Het project was in 1996 een initiatief van de RCI Gelderland en is uitgevoerd door het Arnhemse adviesbureau Batouwe. Gedurende zes jaar konden de bedrijven voor scholingsplannen en scholingsadviezen kosteloos een beroep doen op Batouwe, onder het motto "Scholen met - nog - meer beleid". Onder voorwaarden kregen bedrijven bovendien extra ESF-subsidies bovenop de bijdragen uit het scholingsfonds OLC.

Vrijhavenproject

In totaal 28 hoofdzakelijk Gelderse installatiebedrijven nemen sinds vorig jaar deel aan het zogenoemde Vrijhavenproject. Het doel van dit project is medewerkers wend- en weerbaarder te maken op de arbeidsmarkt. In vakjargon heet dat employability. De basis is dat werkgevers en werknemers met elkaar overleggen over de ontwikkeling van medewerkers, in het belang van henzelf én van het bedrijf. Dit kan vak- of loopbaangerichte scholing betreffen, maar ook de persoonlijke ontwikkeling. Bij dat laatste valt te denken aan taalcursussen, fitness of een rijbewijs. Via het project volgen 846 medewerkers scholing die door het scholingsfonds OLC extra wordt gesubsidieerd. Ook in andere regio's komen experimenten met de nieuwe werkwijze.

Superday met windwijzers en schaatsbaan

Kennismaken met installatietechniek. Dat is het doel van de Superday's die het ROI Achterhoek Rivierland afgelopen voorjaar in Doetinchem en Nijmegen voor tweedejaars vmbo-leerlingen organiseerde. Aan de dag in Nijmegen, op 22 maart, nam een vijftiental leerlingen deel van het Nijmeegse Canisius College en 't Brewinc uit Doetinchem. Op het ROC Nijmegen kregen ze de kans eigenhandig een windwijzer te fabriceren. "We proberen elk jaar iets anders te verzinnen", zegt docent Peter Vister van het ROI Achterhoek Rivierland, die bij de dag aanwe-

zig was. "We hebben al eens een kandelaar gemaakt, voor waxinelichtjes, en dit keer was het een windwijzer." De windwijzers, die de jongeren na afloop mee naar huis mochten nemen, bracht hen in aanraking met het werken met koperen buizen en solderen met zink.

De vmbo-leerlingen kunnen na hun tweede schooljaar nog alle kanten op. Het is dan ook niet verwonderlijk dat allerhande studierichtingen de jongeren proberen te paaien voor hun opleiding. In de installatiebranche gebeurt dat met de Su-

perday, voorheen de "Maak-het-maar-mee-dag". De belangstelling viel dit jaar wat tegen, vindt Vister. "Maar de jongens die er waren, waren zeer geïnteresseerd. Ze hadden heel veel vragen. Dat maak je ook wel eens anders mee." Die vragen kwamen onder meer los in het Nijmeegse schaatscentrum Triavium. De jongeren werden daar rondgeleid door een voormalige agrariër die is omschoold tot "ijsbereider". Hij gaf onder meer een korte uitleg over de ijsmachine van het complex, met het principe van een koelkast maar dan gigantisch veel groter.

Docent René Hilgers van vmbo-school 't Brewinc uit Doetinchem geeft aanwijzingen bij het maken van de windwijzer.

Ook Bert Luiken, onderwijsassistent op het ROC Nijmegen, houdt de jeugdige soldeerders in de gaten.

De Superday voor de toekomstige installateurs werd in het Nijmeegse Triavium afgesloten met een uurtje schaatsen.

Foto's: Huub van Haeren

Baan in Nederland voor Duitse monteurs

Tien Duitse werklozen, in leeftijd variërend van 18 tot 30 jaar, kunnen over twee maanden aan de slag bij installatiebedrijven in de Achterhoek en Twente. Gedurende achttien maanden maken ze daar hun opleiding af tot Assistent Verwarmingsmonteur (AVm).

De komst van de Duitsers is het gevolg van een uniek grensoverschrijdend samenwerkingsproject, waarbij een link is gelegd tussen enerzijds werkloosheid bij onze oostburen en anderzijds de roep om goed gekwalificeerde en gemotiveerde medewerkers bij Nederlandse bedrijven.

Het afgelopen jaar deden de leerlingen in het Duitse Ochtrup basiskennis en vaardigheden op en leerden ze de Nederlandse taal. Vanaf augustus treden ze in dienst bij het ROI Achterhoek Rivierland en ROI Oost. Ze ontvangen dan loon en zijn niet langer werkloos. Bovendien hebben ze dan uitzicht op een vaste baan in Nederland. Over anderhalf jaar leggen ze zowel in Duitsland als in Nederland hun examen af.

Aan het project is meegewerkt door de Duitse arbeidsbureaus Rheine, Coesfeld en Nordhorn, het Beruftsfortbildungswerk, een opleidingsinstituut dat te vergelijken is met het Centrum Vakopleiding, en voorts het scholingsfonds OLC, de beide ROI's, een aantal installatiebedrijven in Twente en de Achterhoek en het ROC Oost-Nederland. Mede door een financiële bijdrage vanuit het Interreg IIIa Programma, een structuurfonds van de Europese Commissie, was het mogelijk deze grensoverschrijdende opleiding en bemiddeling tot stand te brengen. Inmiddels is een dergelijk initiatief ook in andere branches genomen.

De Regionale Commissie Installatietechniek (RCI) Gelderland en omstreken werkt samen met:

RCI-agenda

- 19 juni 40ste vergadering RCI, Hotel de Wageningse Berg
- 5 sept. 41ste vergadering RCI bij ITN in Ede
- 4 dec. 42ste vergadering RCI in teken van begrotingen 2003

Allochtonen leren taal én installatievak bij RIJC en ROI

Demissionair minister Van Boxtel van grote-steden-beleid worstelt met de integratie van allochtonen. Ze hebben moeite met de Nederlandse taal en met het vinden van een baan. Het Rijn IJssel College uit Arnhem heeft daar een oplossing voor gevonden: het combineren van taalonderwijs met een beroepsopleiding. In september begint hiermee een proef op de afdeling Installatietechniek, in samenwerking met het ROI Achterhoek Rivierenland.

Begin april hield de afdeling installatietechniek een voorlichtingsbijeenkomst voor geïnteresseerde allochtonen van de Taalschool van het Arnhemse ROC. Een aantal van hen had in eigen land al enige ervaring, met badkameraanleg of waterleidingen bijvoorbeeld. "Er kwamen vijftig personen. We schrokken ons rot", stelt opleidingscoördinator Jan van Hest. "Zo'n 25, 26 allochtonen hebben we vervolgens uitgenodigd voor een proefles op 15 mei. Van hen moeten er zestien overblijven die wij samen met het ROI opleiden." Bij de intakegesprekken krijgt ook het ROI nadrukkelijk een rol. "Wij hoeven geen mensen voor wie niveau 1 het eindstation is", verklaart ROI-manager Ron van Stralendorff. "De verwachting moet zijn dat ze kunnen doorstromen naar niveau 2. Het bedrijfsleven heeft behoefte aan monteurs en zit niet te wachten op assistenten."

Desondanks worden de allochtonen via de zogenoemde BOL-structuur (beroepsopleidende leerweg) eerst opgeleid tot Assistent Installatiemonteur, met name om de basistaal van het vak te leren. Woor-

Allochtone kandidaat-leerlingen tijdens een van de proeflessen op 15 mei in een leslokaal van de afdeling Installatietechniek van het Rijn IJssel College.

den als "ontbramen" en "halfduimse buis" zou hen in een saaie taalles niets zeggen; met het materiaal in de hand blijkt het aanleren van Nederlandse vaktaal echter een fluitje van een cent.

Vanaf september krijgt de nieuwe klas tien weken theorieles op het Rijn IJssel College. Van Hest: "Dat gebeurt door een praktijkdocent samen met een docente van de Taalschool. De taaldocente begeleidt het hele traject en legt steeds de link met het Nederlands."

Na die eerste tien weken volgen de leerlingen gedurende eenzelfde periode twee dagen per week praktijklessen bij het ROI, naast de theorie op school. Aanluitend zorgt het ROI ervoor dat de leerlingen gedurende twintig weken bij bedrijven stage kunnen lopen.

Van Hest: "Voordat de stage begint, krijgen de bedrijven een uitnodiging om te praten over cultuurverschillen die er kunnen bestaan. Bij voorkeur mogen daarbij ook de monteurs aanwezig zijn die met de leerlingen gaan samenwerken."

Enkele andere afdelingen van het Rijn IJssel College deden eerder al ervaring op met de geïntegreerde aanpak van enerzijds taallessen en anderzijds een beroepsopleiding. Afgelopen schooljaar gebeurde dat onder meer bij de afdeling Motorvoertuigtechniek in samenwerking met het autoherstelbedrijf Kwik-Fit. "Dat was een succes", weet Van Hest, "want van de vijftien leerlingen zijn er uiteindelijk veertien aan de bak gekomen." Ondanks de nu nog aanwezige taalbarrière is hij daarom hoopvol gestemd over de proef bij Installatietechniek. "Bij Kwik-Fit is het goed gegaan. Waarom bij ons dan niet?", klinkt het zelfverzekerd.

Tips ?

Heeft u een nieuwtje voor RCI-nieuws?

Laat het ons voor half november weten:
info@batouwe.nl

De volgende uitgave verschijnt medio december